

men at der på den anden side også med hensyn til bistandsadvokatens tilstedeværelse ved afhøring hos politiet kan være anledning til at sikre, at bistandsadvokaten i voldtægtsager inddrages i højere grad end hidtil.

Udvalget foreslår på den baggrund en regel om, at politiafhøring af forurettede skal ske under tilstedeværelse af en beskikket advokat, *medmindre* den forurettede anmoder om at blive afhørt uden advokatens tilstedeværelse, og at politiet skal vejlede forurettede herom. Den foreslåede bestemmelse skal efter udvalgets opfattelse have samme anvendelsesområde som bestemmelsen vedrørende beskikkelse af bistandsadvokat, jf. pkt. 3.1.3.1. ovenfor. Der henvises nærmere til pkt. 3.5. nedenfor.

Der henvises nærmere til betænkningens side 62.

3.2.3.4. Udvalget har i relation til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 741 b, stk. 1, vedrørende politiets vejledning om adgangen til at få beskikket en bistandsadvokat m.v., drøftet, om den vejledning, som politiet i dag giver, kan forbedres, således at der opnås en større sikkerhed for, at forurettede har forstået, hvilke rettigheder og muligheder for hjælp og støtte den pågældende har.

Udvalget anfører, at det findes vigtigt, at forurettede hurtigst mulig efter en anmeldelse får de nødvendige informationer. Udvalget finder dog ikke, at der er et behov for nærmere regler herom i retsplejeloven, men at dette bør løses administrativt. Udvalget forudsætter således, at det fornødne skriftlige vejledningsmateriale udarbejdes og løbende vedligeholdes, og at et sådant materiale ud over praktiske oplysninger bør indeholde en generel orientering om de rettigheder, som forurettede har, herunder retten til bistandsadvokat og de særlige processuelle beskyttelsesregler.

Der henvises nærmere til betænkningens side 82.

3.2.4. Lovforslagets udformning

Justitsministeriet kan tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet er enig i, at det er vigtigt, at de foreslåede regler ikke skaber efterforskningsmæssige vanskeligheder. Det forudsættes derfor, at politiet om fornødent inden den forurettede har haft en samtale med en advokat vil kunne foretage en indledende afhøring af den forurettede med henblik på at få vigtige oplysninger af betydning for en umiddelbar bevissikring, f.eks. om gerningstidspunkt, gerningssted og signalement mv. Der forudsættes at være tale om oplysninger, der er nødvendige for foretagelsen af efterforskningsskridt, som ikke kan opsættes uden risiko

for, at øjemedet forspildes, herunder f.eks. om gerningsforløbet, »udførelsesmåden« mv. med henblik på stillingtagen til, om mulige DNA-spor skal sikres.

Justitsministeriet vil som anbefalet af udvalget foretage en revision af vejledningen »Til den, der har været udsat for voldtægt, incest (blodskam) eller andre seksuelle overgreb« med henblik på at denne vejledning kan udleveres til forurettede i forbindelse med anmeldelsen af overgrebet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (§ 741 b, stk. 1, 2. pkt., § 741 b, stk. 2, 2. pkt. og § 741 b, stk. 3.) og bemærkningerne hertil.

Om anvendelsesområdet for de foreslåede bestemmelser i § 741 b henvises til pkt. 3.5. nedenfor.

3.3. Bistandsadvokatens adgang til at deltage i sagens behandling ved domstolene

3.3.1. Gældende ret

Spørgsmålet om bistandsadvokatens beføjelser hænger nøje sammen med voldtægtsfrets processuelle retsstilling i sagen.

Den danske strafferetspleje bygger på det princip, at straffesager føres af anklagemyndigheden på ofrets og samfundets vegne på grundlag af saglige og objektive kriterier. Anklagemyndigheden er bl.a. bundet af objektivitetsprincippet, der indebærer, at anklagemyndigheden og politiet er forpligtede til at være upartiske i deres virksomhed, og at tiltale kun kan rejses, hvis anklagemyndigheden skønner, at tiltalerejsning vil føre til domfældelse. Straffesager betragtes som hovedregel ikke som en privat sag mellem to civile parter, og den forurettede kan derfor heller ikke udøve partsbeføjelser.

Retsplejeloven fastlægger ikke nærmere om bistandsadvokatens opgaver, men af forarbejderne til kapitel 66 a fremgår det, at formålet med en beskikkelse af en advokat er at styrke ofrets stilling under sagen. Ud over støtte til den forurettede under afhøringen hos politiet og i retten og bistand ved afgørelsen af eventuelle erstatningskrav forudsættes det, at advokaten ligeledes yder rådgivning om særlige hjælpemuligheder, yder personlig støtte og vejledning og varetager andre opgaver for den forurettede af mere almen karakter, jf. FT 1979-80, tillæg A, sp. 466.

Retsplejelovens § 741 c indeholder en række regler om de beføjelser, som bistandsadvokaten har under sagen. I medfør af retsplejelovens § 741 c, stk. 1, har advokaten adgang til at overvære afhøringer af den forurettede såvel hos politiet som i retten og har ret til at stille yderligere spørgsmål til den forurettede. Ad-